

ACC. N:R M. 6570 : 41-72.
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppvidinge. Adress: Suråkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgår. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgårskyrkan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen utgör omedelbar fort-
sättning av Volym 2.

Vol: 3.

Följor: 41. — 72.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6570: 41.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Uppvidinge. Adress: Turåkra, Kråksmåla.
 Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När vi ryttat om i fähuset så var det 41.
 att återgå till logen "8 slå 8 bävka" till kl: 10.
 Så var det "Ivarsmåla." Sen fortsattes att prä-
 ka till kl: 12. Så skulle djuren "vattnas."
 I gammal tid var ej hos oss vattenled-
 ning in i fähusen. Djuren drevs ut
 till "Laggårdsbrunnen" och fick dricka
 ur den stora, utgräpta ekhan. Vatten
 hämtades upp ur brunnen med tilljupp
 av ämbar och brunnsvinda. "Jag fick då
 "hinka upp vatten åt djuren och även
 fodra hästarna. Mor "givade" i fodersta-
 dan och lade fodret till fäkeaturen.
 "Givade." d. v. s. kreppte ihop hä och halv i No-

ACC. N:R

M. 6570: 42.

Landskap: Småland.

Härad: Öppvidinge.

Socken: Sjöghult.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Furåkra "Kråksmåla".

Berättat av: Carl Viking

Född år 1874 i Sjöghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ra, runda Bollar; varje boll var ett par (42.
der, som benämndes en "Giv." - Sen fort-
satte vi prösket till kb: 3. Så var det mid-
dag, då fingo vi samtidigt varmmat och
kaffe. När man pröskade behövdes mycket
och kraftigt mat "Så majen svarade mot
ryggen," sade far. När det så var i skym-
ningen släts prösket för dan och man gjor-
de "kvällrystorna i fähus & stall, sen var
det frött för dan, men far sade ibland, "Så
du orkar pojke, så kälj nora käftepinnar
i kväll, då kommer en ti di behövs, om
vi på liva." Huggkubben och gran hade sin
plats vid präure kindmuren och där var verk-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570: 43

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, "Präksmåla".
Socken: Kåghult. Berättat av: Carl Viking
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Kåghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

stån för småsläiden. Obs! Var tredje ^{huden} 43.
skulle den pröskade säden risslas, hand-
kastas "8 bäras 8 lacu te säaboa." Så finga
vi arbeta vid byn tills kl. 8. så allt var
klart till påföljande morgon, kl. 9. När
vi komna in äro vi "Nätvard" (kväll-
mål) Sen lärste far eller mormor "kväll-
böna ur psalmboken och något stycke
ur någon s. k. "Andaktsbok." Seto låg
på "murhyllan flera gamla böcker, som-
liga bundna i präparmar med skinn-
band. T.ex. "Näddstolen", "Brinnande bön-
offer", "Vederkvickande fjälara" och "en
ropande röst i öknen." m. f. Sen lärste

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 44.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppvidinge. Adress: Furikra, "Kråksmåla".
Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

envar lyft sin bän knäböjande vid sin (44
säng och så "kröp man till rai" smark-
lädan."-(sängen)- Under "Tröskperia-
den" upplade kvinnorna, med spå-
nad, matlagning och djurens skötsel.
Det var mycket arbete med ull och linspå-
naden. Ullen skulle skrubbas, kardas och
spinnas. Linet skulle spinna i olika de-
menationar och allt garnet skulle tvät-
tas. Efter julhelgen började vävstolarna
dunka i bandhimmeln. Det mästade till ö-
ver och underkläder tillverkades i hem-
men och även sängkläder och strumpor, men
silkestrumpor och tiduskar vara då okän-

Skriv endast på denna sida!

M. 6570 : 45

ACC. N:R

Landskap: Småland. Uppptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking

Upppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

da i den småländske bondens hem. — (45.
När så trösket slöt ej långt före jul, så var
det ett stort arbete med att få allt i värdigt
skick till den efterlängade högtiden. Fur-
måla och bryggde själva sitt juleöl, så ha-
de farfar gjort så de kan. Ölet skulle vara
bryggt till den 9de december, som bär nam-
net Anna, därför hette det "Anna med
kanna". S. v. s. Ölet skulle vara jätt, så att
man kunde få en dryck av det på kune-
dan, men den tappades det på den stora
kunnan i källaren, för att klarna & sätta
sig till julaftan. Det var en god dryck, som
också var närande det småländska juleölet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. *M. 6570: 46.*

Landskap: *Småland.*

Upptecknat av: *Carl Viking*

Härad: *Uppvidinge.*

Adress: *Turåkra kråksmåle.*

Socken: *Jelghult.*

Berättat av: *Carl Viking*

Uppteckningsår: *1940.*

Född år *1874* i *Jelghults socken.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

men det kom inte fram i vardagslag. (46.
fy därtill användes svadricka, men som
barn tyckte jag bäst om Embärtsdricka, fy
det var rätt. De gamla bönderna hade "Korn-
legård, där dam reste stänger åt denna kläg-
vark, det behövdes mycket korn till ölet,
& blev nog över såldes det i stån (= Kalmar.)
Mormor sade "I min oppväxt lade husmod-
ren sin vigselring i jästkarret när ölet
jäste, så kunde ingen illsinnad Förgä-
ra" ölet. - Till jul skulle den fete Nassen
eller nassarna slaktas. Det var mycket
göra därmed iverkhet för kvinnorna.
Det skulle efter slaktet tillredas flera slag

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570: 47.

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge.

Socken: Ålgård.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Turåkra, Kråksmåla.

Berättat av: Carl Viking

Född år 1874 i Ålgård socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

av korvar och syltor. Sedan kl. 3 på morgonen kokade "Skällmaten" i den stora inma-regrytan i "Bryggstova". Man måste böja i ofta, för dagarna vara korta. Det blev stark inma från den kokande grytan, så det gick ej att se enbart av ljus i Lyktan, utan vi småpojkar måste vara med & lysa med "Spingestickor" (Torra, härliga, fursstickor, som man med kniv delat hundra.) Så skulle det bakas flera korrers bröd, mycket av varje sort. Obs! Brödets namn och tillredning är f.d. upptecknat och inlämnat till Folkminnesarkivet i Lund. Vidare skulle det "Bakas" till jul. Det

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570 : 48.

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge.

Socken: Flöghult.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking.

Adress: Furåkra, Bräkne.

Berättat av: Carl Viking.

Född år 1874 i Flöghultsocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var ej så lätt att få kläderna rena så⁽⁴⁸⁾
säm med mörkta tvättmedel. Kläderna
läcktes i den stora "Beksin" med het lut
av björkaska. Det var att koka luten i den
stora rinnregrytan och med en järn-
plåtskopa ösa den ur grytan över kläder-
na i sän och ren ifrån baljan dit den
nerrann och åter i grytan att koka, så
höll man på en dag och en natt, sen klap-
pades och sköljdes kläderna, helst i än eller
sjön, men i brist härpå i närhet av byt-
husbrunn. När vi pojkar blevo sådär en 18.
19. år gamla plögade vi hjälpa våra flickor "Öra
i grytan på natten, vi lyckte ryd om föter-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6570:49.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Elfvridinge. Adress: Suråkra, Kråkmo.
Socken: Alphult. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Alphults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

na. helst om "Lilla karingen" var med i (49.
byklaget. I gengäld stekte plickorna papa-
lin åt oss i askmörjan i den stora spisen
och så fingo vi potatis och lingonmjölk
och en kyp till efterrätt i skymundan,
och det smakades oss minst lika gott, som
"flott & bräd i en skamkare." Men skönt
äro! — Då skulle det skuras i rummen
till jul och spisarna vitlinnas och rena
gardiner sättas upp för fönstren, koppar &
mässing blanskuras. "Ljustäpningen" var
en viktig sak. Nu smälte också i kall vatten
fettverkades Ljus, på så sätt att vekarna, som
voro oppträdde på "Ljusstickor" doppades i

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570:50.

Landskap: Småland.
Härad: Uppvidinge.
Socken: Ålgö.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking.
Adress: Faråkra "Kråkmo".
Berättat av: Carl Viking.
Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Salgen till Ljusen erhållit lämplig grov- (50
lk. Vatten och salg förvarades i en gammal
mallda smörkärna, som under stöp-
ningen städre måste vara fylld till
Brädden. Viktigast bland Ljusen var det
stora 3-grenljuset. Det var en cymbel
av den "H. Treningheten" och skulle från
den stora mässkastan brinna hela jul-
natten. In i grenljuset tog man "Tydör"
för kommande år. Julnatten så fick det
ej slackna i spisen, som skulle eldas
med torr Granved, som språkade
duktigt. För att höja elkten tog far eller
mormor "Brännastaken" (Kort enstör) och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:51.

Landskap: Småland.

Härad: Elfvärds.

Socken: Ålgårds.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking,

Adress: Furåkra, Kräkmo.

Berättat av: Carl Viking,

Född år 1874 i Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rörde om då och då dukligt i glä (51.
derna, så mängder av gnistor fläga ut
genom "korsstenen" (= ovan taket synlig
del av eldstaden.) Detta förfarande var
en nerarv af fädernet. De gamla trod-
de att vid den H. Julen, "så vora mörk-
rets makter mera i farten än annan
tid under året, & okrytt dä flyr för eld,"
sade mormor min. Obs! Men vad som
var vackert och gav stämning åt julen
i natten var de många "Blossen", som
buras på väg till kyrkan, (blossan kå-
dig fur.) Betydelsen därav var väfaldig
dels att bja sig fram i mörkret, men ä-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570:52.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppsvidinge. Adress: Furåkra² Kråksmåla.
Socken: Älgshult. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ven att "hålla sköft boba." När man (54.
nått kyrkan lades resterna i en hög vid
kyrkavallen. Av det bålet tog man fyror
om kommande års skörd. "I hög lågan
rätt opp mat skyn var ett gott år att vän-
ta, men fladdrade lågan blev det mer
eller mindre hårdar. Sedan att jul-
natten bära bloss fick förfalla. Egen
reflex: När jag 1919 flyttade över till Kråks-
måla, så fanns ej ett enda bloss vid
Kråksmåla kyrka mera än det jag bar.
Som sade halvhögt "Där kommer en
gobbe av gamla stammen." Sakta gick
det att åker på fram blossen och Bjälles-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:53.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Alpvidinge. Adress: Furåkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

klungen, men sistbliden jul, så råkade jag 34. blås, det var blott en bråkdel mot i gammal tid, men av (Sodanmiterna), Kråksmåla infödingar, får man ej begära allt för mycket, men vår nu till Veklanda upflyttade kyrkoherde Sven Råkanthan tackade mig för att jag lyckats framamma den gamla julveden. Obs! Jag har redan för kort tid sedan skrivit till Lunds Univ. Folkminnesarkiv att skilligt om gamla julleder från våra orter, så jag vill ej belastat arkivet med dubbeltt från samme upptecknare; blott antala varför

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6570: 54.
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidinge. Adress: Turåkra, "Kräksmåla"
Socken: Regnert. Berättat av: Carl Viking
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Stghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

julafton in i vår tid benämnes för (54.
"Sopparedän." Julskinka var något, sam-
jämte "Svinhäsen" (Svinhuvudet) ej fick
saknas på den bergne Lantbruk: jul-
bord. i min oppvärt. Sowlit lades på
ett stort kunnfat och i Svinhuvudets äran
var instucket, rätt krutigt, papper och
i munnen ett rätt äpple, jag ser det för
min inre syn, när jag skriver därav.
Sowlit kaskades vid äppen eld i "Om 3-fa-
lad 6-kannegrypa i den stora spisen.
kl. 12. när vi i Vårdträdet rest nekter (sä-
deskärvar åt småbjörarna, så skulle vi
alla "Soppa i grytan," som stod på spis-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 55.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppvidinge. Adress: Turåkra, ^{nr} Kråksmåla,
Socken: Högshult. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Högshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hellen. Mor skar opp sauet och bröd och (58.
alla skulle många gånger doppa brädet i det
feta spadet. Far bjöd på "starköl" ur sitt
blanka "kennstap" och alla skulle vi dricka
ur stapet. O, vad jag tyckte det var ro-
ligt, och vad jag längtade efter den stun-
den. Seden rörande det gemensamma
doppandet och det gemensamma drickan-
det ur kennstapet avsåg att "Prevara
sambhörighetskänslan inom familjen i
kammande år. det berättade mormor,
när jag envisades med henne varför
vi gjorde så, och tillade hon, "Du prajke ska
vet, du ä du ende i huset, som brä på mej."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570: 56.

Landskap: Småland.

Härad: Alpvidinge.

Socken: Ålgårds.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking.

Adress: Furåkra, Kråksmåla,

Berättat av: Carl Viking.

Född år 1874 i Ålgårdspar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På hemväg från julottan körde bän- (St.
derna hemåt, "sam det gället livet." I den
gamla folktron gick b. a. den sägen att "Sen,
bande i byn, som först var hemma från
julottan, han slöt först att bärja sin gräda".
Min mormor antalade att i hemnas barn-
dagsminne, så "hälsade man Nyårsmyet
välkommet! När det om aftonen först blev
synligt så skulle manfolk & kvinnfolk gå
ut på gårdsplogen, vända sig mot vä-
nen och blotta huvudet och buja 3. gånger
och läsa följande vers, "Vi hälsa dej Nykarr,
Vi hälsa dej Herre, med Öi Gile, & plaska-
börste i häste." Sådant vädret var under

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6570 : 57.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Elfsvidinge. Adress: Turåkra, Kråksmåla.
 Socken: Älgshult. Berättat av: Carl Viking
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Älgshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyårsmyt, sådant skulle det bli 3 my i (57.
 rad, nyårsmyt inberäkna. Hålsning av "Ny-
 årsmyt" var före min tid, så det har jag
 ej sett. Nionde-dag-jul var hos oss en be-
 märkelsedag, ty sådant vädret då var
 braddes, det bliva i 9 påföljande veckor,
 hörde jag de gamle säga. Nionde-dag-jul
 hette hos oss "Gobbadan." Så gästade bön-
 derna hos varandra till in i natten minnes
 jag. Se äta, & köpa och drucka Öl och rö-
 kade "kalmar Tupp" (en sorts lädida tobak.)

Så suta dom framför den stora spisen
 & pratade "kärnor" och svettpärlorna
 frängde fram på pannan innan dom

Skriv endast på denna sida! skildes åt."

ACC. N:R

M. 6570:58.

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge

Socken: Ålgö.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Berättat av: Carl Viking

Född år 1874 i Ålgö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Alu der julhelgen till "Tjuganda-kvatt" (58.
var det julkalas en hos den ene än hos
den andre bouden i byn, "Si vi ville så
gärna ha lite före mens julakröet va-
rar, & Lefjesken håller rej gö, & ja har
en sup hemma på folkvis, & då ska
i hålla mej te gae å kamma bort te gae
ett slaj på en kopp kaffe." Så lād bjöd-
ningen. Bränderna och deras "Morbr ka-
de sitt för på dan. Så äts & söps & röka-
des & pratades tills i kvällen, sen
ginga de hem. Vi 7-tiden på kvällen sam-
ma dag var det ungdomskalas. När
jag blev äldre, så jag outit ur barna-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570: 59.

Landskap: Smaland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Uppsvidinge.

Adress: Furåkra, nr Kråksmåla.

Socken: Ålgö.

Berättat av: Carl Viking

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

skorna, så var jag självskriven på (59.
dessa gillen "Å" inte "Fråkas" där må
fiolen, så vi inget roligt "Lade ungdomar-
na. När vi ätit & druckit till framåt
12 = tiden på natten, så flyttades möbler-
na samman och dansen präddes med
liv och lust. Men det var svensk dans
& inte Negerstepp, inte släpig bostansvals
utan gammal bondvals, inte jass, men
gammal polka, s. k. "kastpolka" där poj-
ken lyfte sin lös app i taket under skan-
dam. Sen gjorde vi lekar t. ex. "Skiftade
makar", "Gärde ring", "Latt på understolen",
"Musslade sko", "Gärde vän" (En pantlek, då

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 60.

Landskap: Småland.

Härad: Uppvidinge.

Socken: Högshult.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: Carl Viking

Adress: Turåkra⁷ Kråksmåla

Berättat av: Carl Viking

Född år 1874. i Högshults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

pojkarna stundom för att återgå på handen (d.
måste kysa en av flickorna på handen eller
kinden. Vi hade roligt med besked, o.s.
men så vora våra nöjen mer ärvda, svens-
ka nöjen och intet som i nutid, impor-
terat, utländskt kram. Framåt 8-tiden
på morgonen "avtackade vi vårt värde-
folk för gå välfägnad" och gingo hem.
Obs! Obs! Vad jag närmast här upptecknat
hör ej till mina upplevelser före mitt 14-
år i barndomsheimen, men något senare
upplevelser, men de hära till gamla juleider,
"därför ta ja dam må." Jag vänder åter
till barndomsheimen. Med "Fjuganda-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570:61.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Elfvärds.

Adress: Småkra, Kråksmåla.

Socken: Elghult.

Berättat av: Carl Viking

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874 i Elghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Runt, körde vi jul ut. På eftervintern (61.
hade vi rysselsättning med skogsv-
verkning dock icke så mycket, som
i nutid, ty det fanns ej nämnvärt
med ångsåsar, utan skörsta delen tim-
mer sågades vid vattensågar. Då "höggs"
= (Såldes) det Bjälkar och sparrar till salu.
Även mängder av "Gärdle" och sköror till går-
desgårdar, som behövde omhållas
eller repareras. Vid den tiden byggdes fle-
ra Glasbruk i Elghults socken. Där uppf-
köptes mycken s.k. Jamnved och gav in-
komst åt både bonden och vedhuggaren.
Nästan året runt skulle hästen gå åt stän

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 62.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvidinge.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålgö.

Berättat av: Carl Viking.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

med en pora virke. (Stån = Kalmar.) På vä- (62.
ren tråk, efter såden, så den för flera
bönder. Det gällde då att för virkesporar
bland annat "lysa sej te Ölandsroj te föa,
ärs en inte ville hugga mulet i Bords-
kanten," hette det. Vi hade från mitt
Barndamshem 6. mil till Kalmar, så
vi måste köra på morgonen Sän för-
ut och vara borta över en natt. Den
lilla "stadshäcken" som hade platts av
planklarret lades i en "Fäck eller Bastu-
mes färskå, så en kaffe havre i Törn-
sen 8 mat i kaluskiuns väskan. Först en
kaka bröd om 4. Skålpund. Så i Spänasken

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:63.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking.

Härad: Uppvidinge.

Adress: Furåkra, Bråksmåla.

Socken: Ålgö.

Berättat av: Carl Viking.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1874 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

följande sovel. Ortskivor, smör, stekta ägg⁽⁶³⁾
och om sommaren rökt skinka men på
vintern stekt fläsk. Även stekt fisk om
sommaren. Att kasta kette att "Pusta".
Första "Pustbecket" från mitt hem räknat
var "Lille Lasses" i Bråckebo socken, Kalmar
län. Där fodrades & vattnades hästen, & man
år av den medförda maträcken, & till ma-
ken köpte man svagdricka av "Lille Las-
sas" (Lars) karing för han bryggde och sålde
för 3 skilling halustapet. Från bevärdade
"Pustplatt" styrdes för den till Örnstorp
gästgivarvärd i Ålgö socken, Kalmar-
län. Dit brukade vi komma vid pass

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 64.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidinge. Adress: Färåkra, Fråksmåla.
Socken: Råghults socken. Berättat av: Carl Viking
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Råghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kl. 9. på aftonen och "Pustade" till kl. 2. på följande morgon. Tille man vila något, så var det att lägga sig på golvet i krogummet taga kalvskinnsväskan till huvudgärd och breda "Färakappan" över sig. Men det gick ej att sova ett blund. Samliga bänder köpte "Bayerskt Öl" av fjocka Brunda (Bästqvists dotter), så drucka dem sej fin sneda och gormade och voro oresonliga. Från Gruborp fortatte vi till Galgkragen i Kläckebergasocken, Kalmar län. Dit komma vi vid kl. 4. halv 5. Så var det en mil till Kalmar. Där "pustade" vi blott en kort stund, gav hästen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 6570:65.

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

Carl Viking

Härad:

Uppsvidinge.

Adress:

Turåkra, Kråksmåla.

Socken:

Ålgölsrocker.

Berättat av:

Carl Viking,

Uppteckningsår:

1946.

Född år

1874.

i

Ålgölsrocker.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

liteket havre och så ginga vi in till^{65.}
"Kaffe = Lotta" och köpte oss kaffe. Sen kom-
ma vi till Kalmar vid kl. 7. halv 8 tiden.
När vi fått "Laska av" körde vi våra hästar
till Södra Vallgatan band dem där och fod-
rade duktigt och åt nr våra väskor. Kl. 10.
ginga vi pengar på kantoret för vårt lass
i enlighet med "Förklaringsnotan." Så gjor-
de vi våra uppköp i Håu Tex. till, på, salt
och kaffe. Vid kl. 1. begava vi oss hemåt
och "Pustade" kort på först bemälda
plattor. Samliga bönder köpte bränn-
vin 8 söp 8 slott under hemfärden men vid
9-10. tiden på aftnen voro vi hemma.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 6570:66,
Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppsvidinge. Adress: Turåkra "Måkmåte"
Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874. i Ålgö socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stam redan f.d. påpekats så hägga od 66.
gärdsk och står på eftervintern och även
mycket bruksved. Väst och ett skulle köras
till sina bestämda platser innan
"Värninga" (vårådden) kom. Sär till var
det mycket "gärdsgårdshåll" i min född
seby. Sär var 8. sk. "Ållingbänder", kom
tillhopa ägde Hemmanet. Inägora byt-
tes i "Storskiftet 1811. Men betesmarker-
na vara gemensamma och även kärra-
slåttarna, det krävdes mycken "jass-
gär" kringom dessa ägor. Vid 11te maj
skulle man "köra i Vall" och då måste
"jassgärshåll" vara "kläppt & klart äss

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570; 67.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking.
Härad: Elfsvidinge. Adress: Furåkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgårds.
Uppteckningsår: 1940. Berättat av: Carl Viking.
Född år 1874 i Ålgårds socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en ville slippa se "byamannen åter på
i hälsarna." Vi "Betalde kläv mot kläv."
S. v. s. lika många och lika års gamla
djur. Vallade djuren gjorde vi inget, för
när jag växte upp, så hade det inget för-
nits några vargar hos oss på cirka 40 år,
för ja minnet, att farmin så 1846. ble
dä i lag stadgat att vi inte behövde
hålla varjanät i byarna. — Med 6te
april ingick s. k. "Trettande vecke", sen rä-
nades avigt vecka efter vecka t. o. m. Enve-
ke; Så inföll "Gamla messamman" så
min mormor. Var våren vacker, så bör-
jade man arbeta i jorden i Elfte vecke hos

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570 : 68,

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Elppvidinge. Adress: Furåkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgård. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgård socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

oss. På den tiden voro ej stora moss- (68.
odlingar har oss det är senare tiders verk.
Men så ägnade man åkern desto bättre
skötsel. Första arbetet å åker var att
"Spräcka kämpforerna" (stora fåror, som
man föregående höst kört med oxar
& årder.) Sen kom vora "Spräckta" (årda mitta
ifru) så härvades tvärs om fåror
med hemarbetad träpinna harv. Sen
kördes det gödset från "dyngestån" (gödset
stacken) och spridde den för hand med
dynggrepar och slag naga sändes kac-
korna. "Värrjen skulle sås i 10-de vecke.
Sen såddes i gödset sen den var spridd

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:69.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
Härad: Uppvidinge. Adress: Turåkra, "Kråksmåla".
Socken: Sjöghult. Berättat av: Carl Viking,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Sjöghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

spridd, så myllades rojen ner med trä (19
pinnaharu. Sen "stenrades stenarna" s. v. s.
man skottade bort med spade jord och
säd och sopade dam rena med en björk-
riskvast, så ej säden där skulle anä-
digtvis gra. Sen räfsades renarna runt
åkeru, så småsten ej skulle hindra i
kommående slätter. Sen "Röftades" (vält-
rades åkeru och så "Var vårröjen i jora."
7de vecke borde havren sås. Se små de-
varande mossodlingarna gödslades med
spisaska, som såddes (liksom allt sä-
de för hand.) men även stallgödsel dugde
bra. Först "Gladdades" tillfjorna tvärs över,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6570: 70.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking,
 Härad: Uppvidinge. Adress: Juråkra, Kråksmåla.
 Socken: Ålgö. Berättat av: Carl Viking,
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Ålgösocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sen gäddades, så såddes havren och
 harvades och sist "Belpades" mossen. Mossen
 var mossen hårt vatten-dränkt, så må-
 te man sätta "klampor" (Tryggar) på häs-
 tens fötter, "så han kunde gå opp", men
 då hände att man fick "ta te fällekrattan
 & mylla havren med om mossen var
 för sank. Havresådden å åker tillgick
 absolut, som vid sådd av vöråg.
 Attånde vecke hette hos oss "jörpåravecka"
 (potatisveckan) då den skulle "sättas ut"
 (planteras). Potatis kräver, lös, väl arbe-
 tad jord om den skall växa bra. Först
 "spräcktes kämporerna" (ärjdes mitt i p.) Sen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:71.

Landskap: *Carl Viking* Upptecknat av: *Carl Viking*
Härad: *Turåkra, "Kräksmåla"* Adress: *Turåkra, "Kräksmåla"*
Socken: *Ålgö* Berättat av: *Carl Viking*
Uppteckningsår: *1940* Född år *1874* i *Ålgö socken*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

harvades med träpinnahorn, sen "vär-
rades" åkern med örd. "Värdes": "Man är-
de åkern tvärs över förutvarande fä-
ror. Då harvades tvär över dessa färor,
så vart "förfäralan" färdigt att sättas.
Kvinnorna, som på eftervintern dunkat
i vävstolarna "Måste ut & hjälpa till,
för nu var då brätt må & fröa jora, som
finga h.o.m. lassa gäddet & sprida den
på åkerin, men intet med handskar
på händerna utan med valkiga händer,
intet med ridenskor på fötterna utan
hemarbetade träskor. Se långa lårftvä-
varna låga" till bleses på gräsmattan i

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6570:72.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra Bråksmåla.
Socken: Stoghust. Berättat av: Carl Viking
Uppteckningsår: 1940. Född år 1874 i Stoghust socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

våra frädgårdar & kuenfolka behände (fr.
på kamma ut & röra på sej. - Se större
potatern delades itu med kniv, "så ble di rätt-
drygare." Man forskade både potatis och
färagödsel i "dynrättrar till åkeru. Så kör-
des förorna med åder och oxar. I färan,
där potatisen sattes ströddes först med
händerna den torra färgödseln av en kvin-
na, som bar den i en lämpligen stor spän-
korg sen komma vi en 3 personars bä-
rände potatis i mindre korgar och satte.
När färan närmast intill kördes så sattes
eller gödselades inget, då blott myllades
potatisen, alltså sattes i varannan fära.

Skriv endast på denna sida!